

HELEEN VAN DEN HOVEN

Het
TANGO
ALGORITME

Zoek... en je zult gevonden worden

THRILLER

DE CRIME COMPAGNIE

PROLOOG

Soms droom ik dat ik in een kaartenhuis woon. Een huis dat ik zelf bouwde, kamer voor kamer, laag voor laag. Voorbijgangers blijven stilstaan en nemen foto's van mij op mijn balkon. Ik wandel tussen muren van schoppen en ruiten. In de kamer vol harten slaap ik met mijn koningin. Iedereen buigt voor me omdat ik de hartenkoning ben. Zelfs de makelaar met het hoofd van de schoppenboer bewondert mijn paleis.

Zo loop ik in mijn droom over een tapijt van klaveren.

Maar het leven is een pokerspel. Ik ben de aas vergeten, de aas waarop ik mijn muren bouwde. Iemand, ver weg, gooit een dobbelsteen. De steen rolt niet eens tot aan mijn kaartenhuis, toch doet de schok de vloeren trillen. De muren beven, eerst de onderste, dan die erboven, tot alles rondom mij schudt. Wanhopig strek ik mijn armen om de wanden te stutten. Even lukt het me om alles bij elkaar te houden. Dan verdwijnt het fundament onder mijn voeten. Het plafond valt op mijn hoofd, glijdt naar beneden. Alles stort in elkaar.

Ik val.

Het laatste wat ik zie is de hartenaas.

En dan word ik wakker en vraag me af wie dat is.

1

GRACE

Re: mail aan mezelf

Nomoretango <graceherself@gogogomail.com>

5 februari

Is het gek, een e-mail aan jezelf te sturen? Vast wel, maar een dagboek is me te serieus en soms heb ik het gevoel dat ik uit elkaar barst en van de daken moet schreeuwen wat ik altijd verborgen heb gehouden.

Iets weten wat een ander niet weet, is een verslavend gevoel. Misschien is dat wel een van de redenen dat ik het altijd heb verzwegen. Zelfs Emmy heb ik het nooit verteld. Voor de buitenwereld ben ik gewoon de donkere vrouw uit de nagelsalon, iemand die kunstnagels aanbrengt, sexy, aardig, maar meer ook niet. Mijn dochter Florence vindt me een moderne moeder, iemand die het zelf heeft kunnen rooien en die haar vrijlaat om haar eigen weg te gaan. Voor Emmy, die boven ons woont, ben ik iets tussen een dochter en een vriendin in. Iemand die soms raad nodig heeft, maar die ook kan geven.

Eigenlijk heb ik mijn hele leven gedwaald, op zoek naar een fundament dat ik nooit gevonden heb. Soms lijkt mijn bestaan wel een nulurencontract. Mijn familie heeft me laten vallen, de baantjes in de supermarkt heb ik zelf laten vallen, mijn liefdes komen en gaan. Mijn enige huwelijk, met Edsger de Witt, heeft geen drie jaar geduurd. Hij was er trots op om mijn peuter te erkennen, daarom is Flo's achternaam anders. Jammer genoeg had de vlotte student-vader geen uithoudingsvermogen en misschien was het geen trots, maar meer een afzet-

ten tegen zijn ouders. De verantwoordelijkheid als vader viel hem te zwaar, het studentenleven was te leuk. Zodra hij een studio in Utrecht kon krijgen, was hij vertrokken. Hij stuurt alleen nog elke december een verjaardagscadeau.

Flo zal wel meer dan één diploma krijgen, mijn slimme dochter, mijn alles. Alleen ik weet waar Flo haar intelligentie vandaan heeft. Zelfs Emmy met haar wiskundeknobbel heeft geen idee. Emmy's leven is ook stukken saaier dan het mijne. Er komt nooit eens een leuke vent bij haar langs en ze danst ook niet meer. Dan is het bij mij vaak een dolle boel.

Grace, je hebt geen rust, zegt Emmy over mij. Je bent te snel op iets of iemand uitgekeken.

Toch wil ik niet met haar ruilen, met haar huis en vaste salaris. Ik heb Flo en ik weet iets wat met de dag groter en belangrijker wordt. Hij staat in de krant en in de televisiegids. Elke dag zie ik zijn gezicht wel ergens verschijnen. Hij glimlacht altijd.

Ik ook. Het is een verslavend gevoel, iets te weten wat niemand weet. Maar eenzaam is het wel.

EMMY

Er zijn waarschijnlijk niet veel mensen die op hun dakterras een glas wijn drinken op de dalende koers van aandelen. Het is een eenzame triomf als niemand de reden van je feestje kent. Nooit had ik verwacht dat een journalist mijn stukken zou gebruiken, dat er in *De Correspondent* een artikel zou verschijnen waarin ik geciteerd werd. Daarmee werd alles wel erg openbaar, sinds de app AmiGo gisteravond in het praatprogramma van Jeroen Pauw besproken werd.

Pauw had de journalist van *De Correspondent* uitgenodigd. Die liet zijn bronnen zien, die de mijne zijn. Dat is nodig, mijn conclusies zijn op formules en cijfers gebaseerd en je zult mij nooit horen zeggen dat cijfers niet liegen, dus moet ik laten zien waar ze vandaan komen. Maar mijn echte naam noemde hij niet. Hoe openbaar mijn blogs ook zijn, ze zijn niet te traceren en mijn naam staat

er niet onder. Ik zet mijn glas neer en loop door mijn woonkamer naar de zoldertrap. Mijn triomf geeft me het verlangen om nog een stoot uit te delen. Op mijn zolderkamer kan ik dat veilig doen.

Niemand weet, niemand weet dat ik Repelsteeltje heet.

Mijn kantoor ademt en beweegt als een levend wezen, vol geluiden en flakkerende beelden. Ventilatoren koelen de computers, de radio spuwt het laatste nieuws uit, op een beeldscherm gebaart een onhoorbare president. Op een andere monitor rollen de actuele beurskoersen in en uit beeld. Als ik er lang genoeg zit, komt de hele wereld bij me langs. Krantenkoppen schreeuwen hun waarheden op prikborden tegen de muur, geholpen of onderuitgehaald door cartoons en politieke pamfletten. In de overvolle boekenkasten ondersteunen oude wiskundigen nieuwe economen.

Ik probeer niet langer de wereld te begrijpen. Ik heb geaccepteerd dat er meer vragen dan antwoorden zijn. Een hoofd dat nooit stilstaat kan een vloek of een zegen zijn. In mijn hoofd draait alles om en om, opmerkingen die ik gehoord heb, gebeurtenissen, observaties. Het gist, mixt, borrelt en kolkst, en klinkt daarbij even luidruchtig als de machines om me heen. Allemaal gegevens die een plekje moeten krijgen of weggefilterd worden. Big data in de zoemende bijenkorf van mijn hersenen.

Mijn hoofd opruimen doe ik in mijn kantoor. Ik filter de ruis weg, bekijk wat er overblijft en combineer dat met gegevens waarvan het internet en mijn servers een onuitputtelijke voorraad hebben.

Mijn wiskundeknobbel heb ik van mijn vader. Ik ben het kind van een balletdanseres en een econometrist. De school kent me als gedegen, ervaren wiskundedocente en als nogal saaie collega. Toen ik nog een vaste danspartner had, stonden mijn weekenden in het teken van mijn moeders passie, dansen, stijldansen en dan het liefste tango. De overige vrije tijd besteed ik aan andere ritmes: algoritmes. Ik had een riant salaris kunnen verdienen in een groot bedrijf, maar in een kantoor ben ik toch te veel een kind van mijn moeder, dan voel ik me opgesloten en beperkt. Daarom schrijf ik algoritmes voor mijn plezier, voor zoekmachines en andere interessante toe-

passingen, en publiceer ik blogs over wiskunde, economie en statistiek op een anonieme site. Ik geloof in opensourcesoftware, waarbij je je ideeën met de wereld deelt en met gelijkgestemde zielen kunt discussiëren over verbeteringen. Momenteel bestudeer ik ToTango, een nieuwe app die het softwarebedrijf Virgo met veel tamtam aankondigt. *It takes two to tango*, luidt de slogan. Het is vreemd om opnieuw iets wat ik jaren geleden heb bedacht in een gelikt design terug te zien. Vreemd, opwindend en irritant tegelijk. Het softwarebedrijf heeft al eerder gebruikgemaakt van mijn algoritmes en daar is op zich niets verkeerd mee. Ik heb ze gratis verspreid omdat ik niet zo nodig miljonair hoeft te worden, zoals de CEO van Virgo. Intussen is Virgo met zijn populaire apps een grote speler geworden in Europa. En ja, dat steekt soms behoorlijk. In gedachten hoor ik mijn vader zeggen: ‘Ben je wel voorzichtig?’

Op de dansvloer sta ik alleen, sinds Leo de benen nam. Het wordt tijd dat ik mijn leven verander. En dat ik stop met Ben & Jerry’s en truffelworst. Ik heb mijn moeders lengte – kort – en mijn vaders eetlust. Mijn bruine haar hangt in slordige krullen langs mijn gezicht, tot ik het gladstrijk en in een knot doe om te dansen. Met de grijze kleur van mijn ogen ben ik wel tevreden. Jammer van de bril die ik moet dragen om de achterste rijen van de klas streng aan te kunnen kijken. Het enige wat de leerlingen stoer aan mij vinden, is dat ik rook. Dat probeer ik dus te vermijden. Niet het roken, maar dat ze het zien.

In de beslotenheid van mijn kantoor ben ik een ander mens. Hier heb ik het voor het zeggen. Hier kan ik onrecht rechtzetten, leugens ontmaskeren. De analyses wijzen uit dat er naar me geluisterd wordt. De monitoren zijn mijn ogen op de wereld. Statistiek is mijn wapen van de dag, het toetsenbord is mijn mond. Hier word ik gehoord.

Ik druk mijn sigaret uit in de overvolle asbak en bekijk de meest recente gegevens. Ik kan nu een blog publiceren, maar ik kan ook wachten tot ToTango is gelanceerd en gebruikers heeft. Even de boel tot rust laten komen en dan toeslaan. Misschien stopt dan de

stem van mijn vader, die ik nog steeds in mijn hoofd hoor: 'Voorzichtig, meisje!'

Met een wollen vest, een bordje tapas en een glas wijn nestel ik me weer op het dakterras. De wijn is goed, de worst verrukkelijk. Toch smaakt de overwinning niet zo zoet als ik verwacht had. Omdat ik hem in mijn eentje vier? Dat kan nu eenmaal niet anders, mijn bewegingen op het net zijn geheim en dat moeten ze blijven. Verscholen achter de takken van de krentenboom kijk ik naar de appartementen aan de overkant van de Van Heukelumstraat, waar de lichten achter de ramen zijn aangegaan. Opeens besef ik dat mijn vaders waarschuwend stem mijn privéfeestje verpest. In plaats van triomfantelijk, ben ik ongerust. Ik grijp naar een sigaret.

Er komt een fiets aanrijden, die bij de poort stopt. Het is Grace. Als ze door de tuin loopt, zwaait ze even omhoog. Ik zwaai terug en realiseer me dat ik, anders dan op het internet, op mijn dakterras niet onzichtbaar ben.

Bekijkt iemand mij? Ziet iemand mij roken achter de boom? Het is niet ondenkbaar dat iemand mij zoekt. Mijn naam is niet bekend, maar de belangstelling ervoor is sinds de televisie-uitzending van dit weekend sterk gegroeid. Iemand heeft een hekel aan me, dat kan niet anders.

Hoe liep het in het sprookje met Repelsteeltje af?